

M C M X X I I

VYTAUTO DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS

**VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO
SENATAS**

NUTARIMAS

DĖL V. KAVOLIO INSTITUTO KONCEPCIJOS TVIRTINIMO

2022 m. sausio 26 d. Nr. SEN-N-3

Kaunas

Vadovaudamasis Vytauto Didžiojo universiteto Statuto 30.18. ir 30.20. punktais ir atsižvelgdamas į Strategijos ir valdymo bei Mokslo komitetų nuomonę Senatas
n u t a r i a pritarti V. Kavolio instituto koncepcijai (pridedama) ir teikia ją tvirtinti VDU Tarybai.

Senato pirmininkas

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Riçardas Krikštolaitis".

Ričardas Krikštolaitis

PATVIRTINTA
Vytauto Didžiojo universiteto
Senato 2022 m. sausio 26 d.
nutarimu Nr. SEN-N-3

SOCIALINIŲ IR HUMANITARINIŲ MOKSLŲ INSTITUTO KONCEPCIJA

Instituto vizija, veiklos ir organizavimo principai
Kaunas, Vytauto Didžiojo universitetas, 2022

GRUPĖ, RENGUSI INSTITUTO KONCEPCIJĄ

Kuriant socialinių ir humanitarinių mokslų instituto (toliau – Institutas) koncepciją ir pagrindines veiklos gaires buvo sudaryta iniciatyvinė grupė iš Vytauto Didžiojo universiteto Socialinių ir Humanitarinių mokslų fakultetų padalinių, atstovaujančių skirtingas mokslo kryptis, tokias kaip:

- psichologija, sociologija, socialinis darbas, teisė, vadyba, politikos mokslai, ekonomika (socialiniai mokslai),
- istorija ir kultūrų tyrimai (etnologija) ir menai – kultūrinio paveldo tyrimai (humanitariniai mokslai).

Šiems padaliniams atstovavo iniciatyvinės grupės nariai (pagal abėcėlę): L. Anglickienė, M. Ališauskienė, J. Bučaitė-Vilkė, E. Gruodytė, D. Jasilionis, V. Kamuntavičienė, R. Kamuntavičius, A. Maslauskaitė, N. Mažeikienė, A. Perminas, A. Stelmokienė, L. Šinkariova, A. Tereškinas, K. Žardeckaitė-Matulaitienė.

(Instituto koncepcijos kūrimo ir diskusijų laikotarpis truko 2021 02 01–2022 01. Per tą laiką skirtinguose diskusijų etapuose dalyvavo apie 20 tyrėjų iš skirtingų fakultetų.)

Rengiant Instituto koncepciją ir gaires buvo bendradarbiaujama su Informatikos fakultetu.

DĖL VARDŲ INSTITUTUI SUTEIKIMO

Siūlomas Instituto pavadinimas – **Vytauto Kavolio transdisciplininių tyrimų institutas**. Naudojamos šios santrumpos:

- **KI** – trumpinys lietuvių ir anglų kalbomis,
- **Vytauto Kavolio institutas** (siūlomas šis trumpas pavadinimas),
- **Vytautas Kavolis Institute for Transdisciplinary Research** (pavadinimas anglų kalba),
- **Vytautas Kavolis Institute** (siūlomas šis trumpas pavadinimas anglų kalba).

Kodėl siūloma Institutą vadinti Vytauto Kavolio vardu?

Vytauto Kavolio asmenybė bei veikla būtų įprasminta keliais aspektais, suteikus Institutui jo vardą. Pirma, jo transdisciplininiai moksliniai interesai, sujungiantys psichologijos, sociologijos, antropologijos, civilizacijų lyginamuosius tyrimus, atliepia būsimus Instituto tyrimus. Antra, Vytauto Kavolio tarptautinė mokslinė veikla atspindi ir kuriamo Instituto ambiciją tapti tarptautiniu mokslo centru. Trečia, jo visuomeninė veikla, mokslo populiarinimas parodo būsimas instituto veiklas – perduoti mokslo žinias visuomenei bei valstybės institucijoms.

Vytautas Martynas Kavolis gimė 1930 m. rudenį Kaune. 1944 m. prasidėjus okupacijos neramumams Kavolių šeima pasitraukė į Vakarų Vokietijoje Vytautas Kavolis baigė Hanau gimnaziją. 1949 m. jis išvyko į JAV, kur studijavo Viskonsino, Čikagos bei Harvardo universitetuose. 1960 m. Harvardo

universitete Vytautui Kavoliui buvo suteiktas sociologijos daktaro laipsnis. Nuo 1954 m. dėstė Harvardo bei Tafto universitetuose. 1964 m. jam suteiktas profesoriaus statusas. Taip pat Vytautas Kavolis tapo Dikinsono koledžo Sociologijos bei antropologijos katedros vedėju. Vedė seminarus daugelyje JAV universitetų bei koledžų. Iki 1954 m. jis buvo ir JAV lietuvių studentų sąjungos pirmininkas. Nuo 1954 m. – JAV lietuvių studentų „Santaros“ pirmininkas bei žurnalo „Santarvė“ redakcijos darbuotojas.

1971–1977 m. Vytautas Kavolis buvo Tarptautinės lyginamųjų civilizacijos studijų draugijos pirmininkas. 1978 m. jis tapo „Comparative Civilizations Review“ redaktoriumi. Nuo 1970 m. visuomenine veikla užsiėmė ir Niujorke. 1990 m., atkūrus nepriklausomybę, labai dažnai grįždavo į Lietuvą, kur skaitė paskaitas įvairiuose universitetuose. Vytautas Kavolis mirė 1996 m. Vilniuje.

Kad Institutui būtų suteiktas Vytauto Kavolio vardas, pritaria abu jo sūnūs, gyvenantys JAV. Inicijatyvinė grupė turi raštiškus sutikimus.

Instituto tyrimų transdiscipliniškumas skleidžiasi keliais aspektais:

1. Įtraukiant įvairių mokslo sričių atstovus į bendrus mokslinių tyrimų projektus, taip siekiant sujungti įvairias mokslines perspektyvas ir kurti holistinį požiūrį į analizuojamą reiškinį ar problemą ir siūlant jos įveikos būdus.

2. Pasitelkiant socialinius partnerius į mokslinių žinių gavybos procesą, atliekant mokslinius tyrimus ir neapsiribojant vien įprastu mokslinių tyrimų rezultatų komunikavimu su visuomene. Transdiscipliniškumas lemia, kad moksliniai tyrimai vykdomi kartu su visuomene ir siekiant jos gerovės.

Pagrindiniai Instituto kūrimo principai ir poreikiai, apibrėžiantys mokslo instituto VEIKLOS GAIRES:

1. **Transdiscipliniškumas ir mokslo krypčių ribas** kertančios horizontalios ir vertikalios tyrimų kryptys bei tematikos, galinčios jungti kelis tyrimų laukus (angl. *cross-cutting topics*).
2. **Tematikų poveikis** suprantamas kaip moksliniai tyrimai, pasižymintys ne tik socialiniu ekonominiu bei politiniu aspektu, bet ir **regioniniu**. Tyrėjų grupių patirtis leidžia peržengti regionines, nacionalines ribas ir generuoti tematikas, kurios būtų aktualios platesniam visuomenės ir mokslo kontekstui.
3. **Tarptautinės mokslo tyrimų patirties konsolidavimas:** naudojamosi sukaupta tarptautine tyrimų kontaktų bei projektinės veiklos įgyvendinimo patirtimi, taip pat įgytomis bendradarbiavimo su užsienio partneriais kompetencijomis.
4. **Turimos tarptautinės tyrimų infrastruktūros:** Lyčių ir kartų tyrimo (GGG – Generations & Gender Survey) infrastruktūra, Europos socialinio tyrimo (ESS – European Social Survey) infrastruktūra, sukaupta tyrėjų patirtis tarptautiniuose tyrimų konsorciuose ir Europos mokslo programose.
5. **Atitiktis** Europos Komisijos bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ („Horizontas 2020“) strateginiams tikslams ir tyrimų prioritetams iki 2027 m. Rengiant koncepciją buvo remiamasi programoje apibrėžtais tikslais ir mokslo prioritetais, kuriuos nurodo 2 strateginis tikslas „Kultūra, kūrybiškumas ir įtrauki visuomenė“ (angl. *Strategic pillar 2 “Culture, Creativity and Inclusive society”*). Strateginis prioritetas pabrėžia daugialypes ir daugiapakopes socialines, ekonomines, technologines ir kultūrinės transformacijas, kurioms reikalingi naujai suformuluoti įtraukties politikos (angl. *inclusiveness policies*) sprendiniai.
6. **Išoriniai šaltiniai.** Finansavimo mechanizmų pasiekiamumo galimybės ir finansinis veiklos tvarumas, derinant universiteto finansavimą ir išorinius šaltinius (nacionalinės bei tarptautinės programos).

7. **Skaidrumas.** Vadovas – aukščiausio lygio mokslo vadovas (Q1 ir Q2 publikacijos), turintis vadovavimo nacionaliniams bei tarptautiniams moksliniams tyrimams ir juos vykdančioms padaliniais darbo patirties, renkamas konkurso būdu. Darbuotojai renkami konkurso būdu.

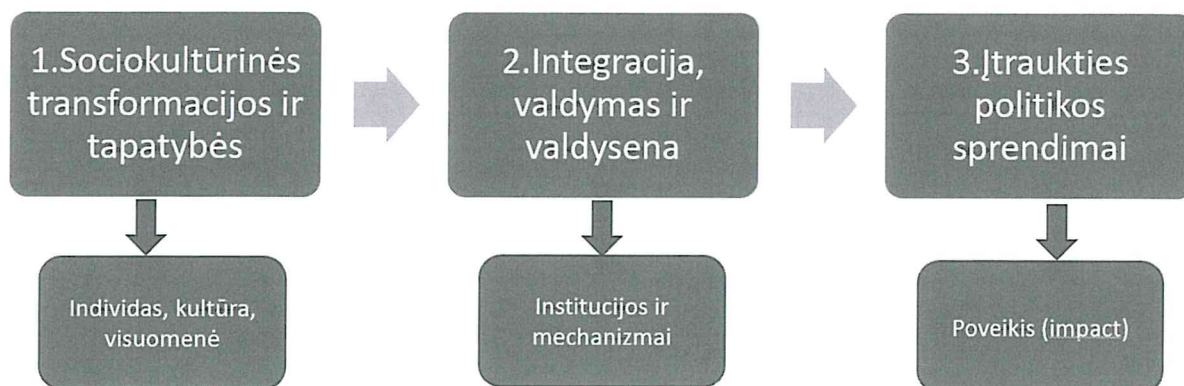
INSTITUTO MISIJA IR VIZIJA

Misija. Inicijuoti ir vykdyti nacionalinius bei tarptautinius socialinių ir humanitarinių mokslų fundamentaliuosius bei taikomuosius transdisciplininius tyrimus plėtojant jaunųjų bei patyrusių mokslininkų kompetencijas, kuriant atvirą akademinę kultūrą ir siekiant bendradarbiavimo su visuomene bei valstybe.

Vizija. Nacionalinius bei tarptautinius socialinių ir humanitarinių mokslų fundamentaliuosius bei taikomuosius transdisciplininius tyrimus vykdančias Baltijos bei Rytų ir Vidurio Europos regione, pripažįstamas akademinis centras, prisidedantis prie Lietuvos visuomenės bei valstybės gerovės kūrimo mokslinio žinojimo pagrindu.

MOKSLO INSTITUTO RAKTAŽODŽIŲ KONCEPCIJA IR ŽEMĖLAPIS

Rengiant Instituto koncepciją buvo remiamasi skirtingų mokslo krypčių ekspertine patirtimi ir Europos Komisijos bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ (H2020) strateginiais tikslais ir tyrimų prioritetais iki 2027 m. Mokslo instituto raktažodžių žemėlapis sudaro trys strateginiai raktažodžiai: (1) sociokultūrinės transformacijos ir tapatybės, (2) procesų integracija, valdymo ir valdysenos sprendiniai ir (3) įtraukties politikos formavimas.

1 pav. Mokslo instituto raktažodžių koncepcija ir žemėlapis

Remiantis pagrindiniais raktažodžiais (**INDIVIDAS, KULTŪRA, SOCIOKULTŪRINĖ KAITA – VALDYMAS IR VALDYSENA – ĮTRAUKTIES POLITIKA**), apibrėžiamos pagrindinės Instituto tyrimų sritys (**sąrašas nebaigtinis**). Šios temos tarpusavyje siejasi, taip išlaikomas transdisciplininis tematikų pobūdis.

1 lentelė. Instituto tyrimų tematikos

1. Sociokultūrinės transformacijos ir tapatybės (TRANSFORMATIONS)	2. Integracija, valdymas ir valdysena (POLITICS)	3. Įtraukties politikos sprendimai (POLICIES)

Asmuo, tapatumas, kalba, kultūra	Viešosios politikos procesai nacionaliniu ir vietos lygmeniu	Kultūros politika
Kolektyvinė atmintis ir kultūrinis paveldas	Pilietybė ir politinis dalyvavimas. Demokratiniai procesai ir jų kaita	Socialinė ir politinė įtrauktis, įtraukties politika
Asmens sveikatos ir gerovės skatinimas psichologinėmis priemonėmis, žmogaus elgesio paaiškinimo mechanizmai	Valdysenos mechanizmai ir jų kaita	Migracijos politika, religijos politika, įvairovės politika
Populiacijos tyrimai ir visuomenės sveikata. Šeimos ir nelygybės	Konstitucionalizmas, žmogaus teisės ir demokratija	Gerovės valstybė ir gerovės politika
Rinkos dalyvių elgsena	Skaitmenizacija ir medijų kultūra, medijuotos informacijos ekosistemos	Socialinės ekonominės aplinkos transformacijos. Organizacinis atsparumas
Tinklai, žinių ir inovacijų ekosistemos	Organizacinis įgalinimas, darni organizacijos kultūra ir valdymo sistemos	

INSTITUTO VEIKLOS KRYPTYS

Instituto veiklos sritys apima mokslo institutui būdingas veiklas: mokslo tyrimų vykdymas, organizavimas ir analizė, mokslo tyrimų kompetencijų plėtra bei komunikacija su visuomene ir kitomis suinteresuotomis šalimis.

2 lentelė. Galimos instituto veiklos sritys

(1) TYRIMAI, MOKSLAS IR DUOMENYS	Fundamentalūs moksliniai tyrimai
	Taikomieji moksliniai tyrimai
	Duomenų įrankių ir duomenų analizės kompetencijos
(2) KOMPETENCIJOS	Mokslininkų kompetencijų kėlimas
	Jaunųjų mokslininkų rengimas, podoktorantūros stažuotės, vizituojuojantys tyrėjai
(3) TINKLAVEIKA IR VISUOMENĖ	Nacionaliniai, regioniniai ir tarptautiniai mokslo renginiai
	Bendradarbiavimas su socialiniais (vietos, nacionaliniais, regiono ir tarptautiniais) partneriais
	Komunikacija su visuomenei ir valstybės bei verslo institucijomis ir kitomis suinteresuotoms šalims perteikiant mokslinių tyrimų rezultatus

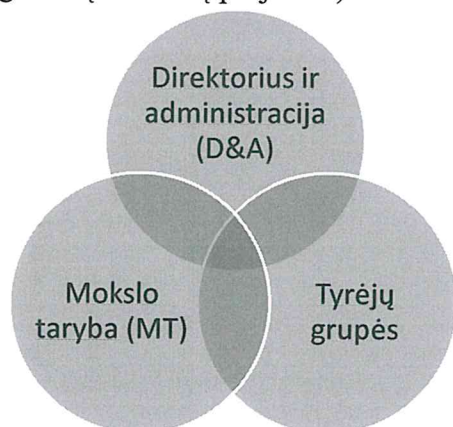
Turimas mokslo potencialas Instituto pradžioje:

1. Lyčių ir kartų tyrimo (GGS) infrastruktūra (vadovė – prof. A. Maslauskaitė), Europos socialinio tyrimo (ESS) infrastruktūra (vadovė – doc. A. Stelmokienė).

2. Sociologijos, Psichologijos bei Socialinio darbo katedrų mokslininkų nacionaliniai bei tarptautiniai mokslinių tyrimų projektai (vadovai – prof. A. Maslauskaitė, prof. N. Mažeikienė, prof. M. Ališauskienė ir kt.)
3. Kiti tarptautiniai tyrimai ir jų iniciatyvos Vytauto Didžiojo universiteto fakultetuose.

INSTITUTO STRUKTŪRA

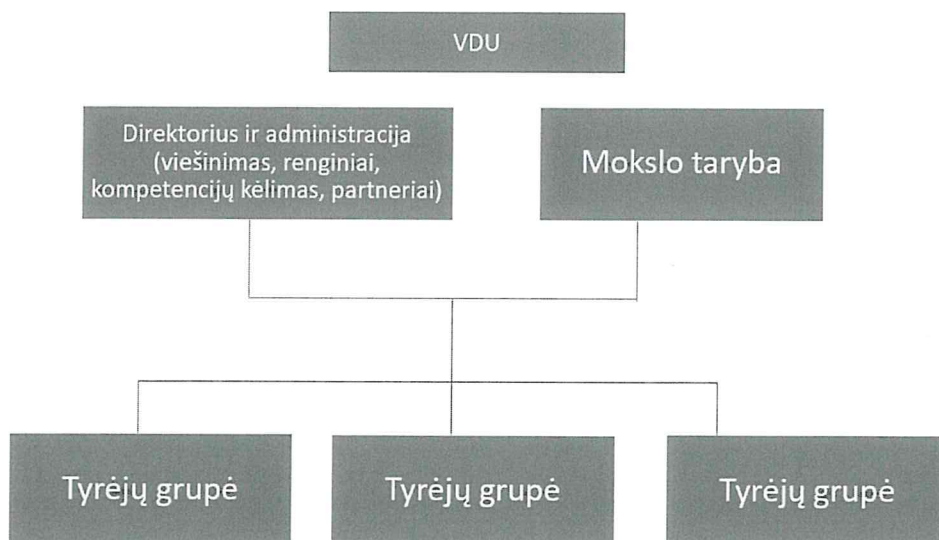
Siūloma tokia Instituto organizacinė struktūra, sudaryta iš kelių pagrindinių struktūrinių vienetų: direktorius ir administracija, mokslo taryba ir „laisvosios“ tyrėjų grupės. Instituto organizacinės struktūros valdymas detaliai pateiktas Vytauto Kavolio transdisciplininių tyrimų instituto nuostatuose (yra parengtas šių nuostatų projektas).

2 pav. *Instituto organizacinė schema*

Numatomos organizacinių vienetų funkcijos:

- **Direktorius ir administracija** – bendradarbiaudami su MT formuoja strateginius instituto tikslus bei uždavinius. Koordinuoja projektines veiklas. Organizuoja kompetencijos kėlimo veiklas, koordinuoja doktorantūros mokyklų veiklą, rengia mokslo renginius.
- **Mokslo taryba** – prižiūri Instituto tyrėjų mokslinių tyrimų kokybę, tvirtina monografijas ir pan.
- **Tyrėjų grupės** (mokslo temų tyrėjų grupės) – vykdo mokslinius tyrimus, rengia projektų paraiškų koncepcines dalis.

3 pav. Instituto organizacinė struktūra

Koncepcijos dokumentą iniciatyvinės grupės vardu rengė doc. dr. J. Bučaitė-Vilkė ir prof. dr. M. Ališauskienė (Socialinių mokslų fakulteto Sociologijos katedra).

SOCIALINIŲ IR HUMANITARINIŲ MOKSLŲ INSTITUTO KONCEPCIJA

Instituto vizija, veiklos ir organizavimo principai
Kaunas, Vytauto Didžiojo universitetas, 2022

GRUPĖ, RENGUSI INSTITUTO KONCEPCIJĄ

Kuriant socialinių ir humanitarinių mokslų instituto (toliau – Institutas) koncepciją ir pagrindines veiklos gaires buvo sudaryta iniciatyvinė grupė iš Vytauto Didžiojo universiteto Socialinių ir Humanitarinių mokslų fakultetų padalinių, atstovaujančių skirtingas mokslo kryptis, tokias kaip:

- psichologija, sociologija, socialinis darbas, teisė, vadyba, politikos mokslai, ekonomika (socialiniai mokslai),
- istorija ir kultūrų tyrimai (etnologija) ir menai – kultūrinio paveldo tyrimai (humanitariniai mokslai).

Šiems padaliniams atstovavo iniciatyvinės grupės nariai (pagal abėcėlę): L. Anglickienė, M. Ališauskienė, J. Bučaitė-Vilkė, E. Gruodytė, D. Jasilionis, V. Kamuntavičienė, R. Kamuntavičius, A. Maslauskaitė, N. Mažeikienė, A. Perminas, A. Stelmokienė, L. Šinkariova, A. Tereškinas, K. Žardeckaitė-Matulaitienė.

(Instituto koncepcijos kūrimo ir diskusijų laikotarpis truko 2021 02 01–2022 01. Per tą laiką skirtinguose diskusijų etapuose dalyvavo apie 20 tyrėjų iš skirtingų fakultetų.)

Rengiant Instituto koncepciją ir gaires buvo bendradarbiaujama su Informatikos fakultetu.

DĖL VARDO INSTITUTUI SUTEIKIMO

Siūlomas Instituto pavadinimas – **Vytauto Kavolio transdisciplininių tyrimų institutas**. Naudojamos šios santrumpos:

- **KI** – trumpinys lietuvių ir anglų kalbomis,

- **Vytauto Kavolio institutas** (siūlomas šis trumpas pavadinimas),
- **Vytautas Kavolis Institute for Transdisciplinary Research** (pavadinimas anglų kalba),
- **Vytautas Kavolis Institute** (siūlomas šis trumpas pavadinimas anglų kalba).

Kodėl siūloma Institutą vadinti Vytauto Kavolio vardu?

Vytauto Kavolio asmenybė bei veikla būtų įprasminama keliais aspektais, suteikus Institutui jo vardą. Pirmia, jo transdisciplininiai moksliniai interesai, sujungiantys psichologijos, sociologijos, antropologijos, civilizacijų lyginamuosius tyrimus, atliepia būsimus Instituto tyrimus. Antra, Vytauto Kavolio tarptautinė mokslinė veikla atspindi ir kuriamo Instituto ambiciją tapti tarptautiniu mokslo centru. Trečia, jo visuomeninė veikla, mokslo populiarinimas parodo būsimas instituto veiklas – perduoti mokslo žinias visuomenei bei valstybės institucijoms.

Vytautas Martynas Kavolis gimė 1930 m. rudenį Kaune. 1944 m. prasidėjus okupacijos neramumams Kavolių šeima pasitraukė į Vakarų. Vokietijoje Vytautas Kavolis baigė Hanau gimnaziją. 1949 m. jis išvyko į JAV, kur studijavo Viskonsino, Čikagos bei Harvardo universitetuose. 1960 m. Harvardo universitete Vytautui Kavoliui buvo suteiktas sociologijos daktaro laipsnis. Nuo 1954 m. dėstė Harvardo bei Tafto universitetuose. 1964 m. jam suteiktas profesoriaus statusas. Taip pat Vytautas Kavolis tapo Dikinsono koledžo Sociologijos bei antropologijos katedros vedėju. Vedė seminarus daugelyje JAV universitetų bei koledžų. Iki 1954 m. jis buvo ir JAV lietuvių studentų sąjungos pirmininkas. Nuo 1954 m. – JAV lietuvių studentų „Santaros“ pirmininkas bei žurnalo „Santarvė“ redakcijos darbuotojas.

1971–1977 m. Vytautas Kavolis buvo Tarptautinės lyginamųjų civilizacijos studijų draugijos pirmininkas. 1978 m. jis tapo „Comparative Civilizations Review“ redaktoriumi. Nuo 1970 m. visuomeninė veikla užsiėmė ir Niujorke. 1990 m., atkūrus nepriklausomybę, labai dažnai grįždavo į Lietuvą, kur skaitė paskaitas įvairiuose universitetuose. Vytautas Kavolis mirė 1996 m. Vilniuje.

Kad Institutui būtų suteiktas Vytauto Kavolio vardas, pritaria abu jo sūnūs, gyvenantys JAV. Inicijatyvinė grupė turi raštiškus sutikimus.

Instituto tyrimų transdiscipliniškumas skleidžiasi keliais aspektais:

1. Įtraukiant įvairių mokslo sričių atstovus į bendrus mokslinių tyrimų projektus, taip siekiant sujungti įvairias mokslines perspektyvas ir kurti holistinį požiūrį į analizuojamą reiškinį ar problemą ir siūlant jos įveikos būdus.

2. Pasitelkiant socialinius partnerius į mokslinių žinių gavybos procesą, atliekant mokslinius tyrimus ir neapsiribojant vien įprastu mokslinių tyrimų rezultatų komunikavimu su visuomene. Transdiscipliniškumas lemia, kad moksliniai tyrimai vykdomi kartu su visuomene ir siekiant jos gerovės.

Pagrindiniai Instituto kūrimo principai ir poreikiai, apibrėžiantys mokslo instituto VEIKLOS GAIRES:

8. **Transdiscipliniškumas ir mokslo krypčių ribas** kertančios horizontalios ir vertikalios tyrimų kryptys bei tematikos, galinčios jungti kelis tyrimų laukus (angl. *cross-cutting topics*).
9. **Tematikų poveikis** suprantamas kaip moksliniai tyrimai, pasižymintys ne tik socialiniu ekonominiu bei politiniu aspektu, bet ir **regioniniu**. Tyrėjų grupių patirtis leidžia peržengti regionines, nacionalines ribas ir generuoti tematikas, kurios būtų aktualios platesniam visuomenės ir mokslo kontekstui.
10. **Tarptautinės mokslo tyrimų patirties konsolidavimas:** naudojamosi sukaupta tarptautine tyrimų kontaktų bei projektinės veiklos įgyvendinimo patirtimi, taip pat įgytomis bendradarbiavimo su užsienio partneriais kompetencijomis.
11. **Turimos tarptautinės tyrimų infrastruktūros:** Lyčių ir kartų tyrimo (GGG – Generations & Gender Survey) infrastruktūra, Europos socialinio tyrimo (ESS – European Social Survey)

infrastruktūra, sukaupia tyrėjų patirtis tarptautiniuose tyrimų konsorciuose ir Europos mokslo programose.

12. **Atitiktis** Europos Komisijos bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ („Horizontas 2020“) strateginiams tikslams ir tyrimų prioritetams iki 2027 m. Rengiant koncepciją buvo remiamasi programoje apibrėžtais tikslais ir mokslo prioritetais, kuriuos nurodo 2 strateginis tikslas „Kultūra, kūrybiškumas ir įtrauki visuomenė“ (angl. *Strategic pillar 2 “Culture, Creativity and Inclusive society”*). Strateginis prioritetas pabrėžia daugialypes ir daugiapakopes socialines, ekonomines, technologines ir kultūrinės transformacijas, kurioms reikalingi naujai suformuluoti įtraukties politikos (angl. *inclusiveness policies*) sprendiniai.
13. **Išoriniai šaltiniai.** Finansavimo mechanizmų pasiekiamumo galimybės ir finansinis veiklos tvarumas, derinant universiteto finansavimą ir išorinius šaltinius (nacionalinės bei tarptautinės programos).
14. **Skaidrumas.** Vadovas – aukščiausio lygio mokslo vadovas (Q1 ir Q2 publikacijos), turintis vadovavimo nacionaliniams bei tarptautiniams moksliniams tyrimams ir juos vykdančioms padalinėms darbo patirties, renkamas konkurso būdu. Darbuotojai renkami konkurso būdu.

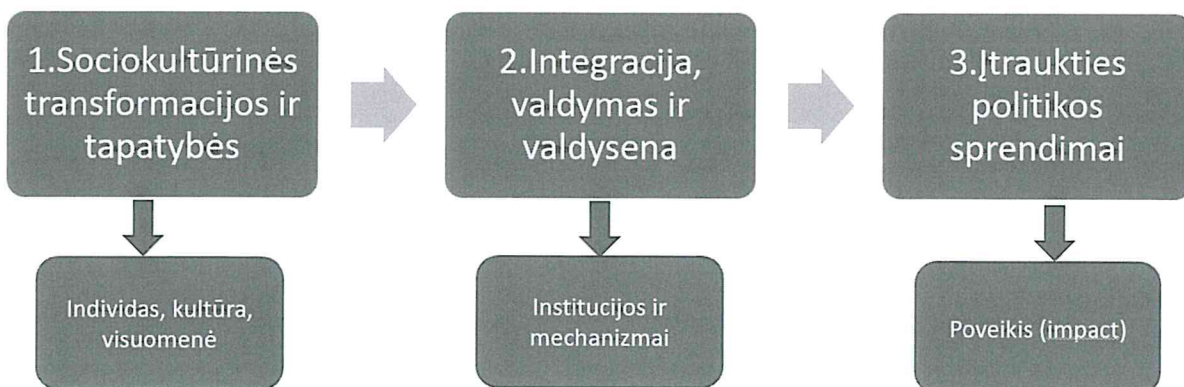
INSTITUTO MISIJA IR VIZIJA

Misija. Inicijuoti ir vykdyti nacionalinius bei tarptautinius socialinių ir humanitarinių mokslų fundamentaliuosius bei taikomuosius transdisciplininius tyrimus plėtojant jaunųjų bei patyrusių mokslininkų kompetencijas, kuriant atvirą akademinę kultūrą ir siekiant bendradarbiavimo su visuomene bei valstybe.

Vizija. Nacionalinius bei tarptautinius socialinių ir humanitarinių mokslų fundamentaliuosius bei taikomuosius transdisciplininius tyrimus vykdančias Baltijos bei Rytų ir Vidurio Europos regione, pripažįstamas akademinis centras, prisidedantis prie Lietuvos visuomenės bei valstybės gerovės kūrimo mokslinio žinojimo pagrindu.

MOKSLO INSTITUTO RAKTAŽODŽIŲ KONCEPCIJA IR ŽEMĖLAPIS

Rengiant Instituto koncepciją buvo remiamasi skirtingų mokslo krypčių ekspertine patirtimi ir Europos Komisijos bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ (H2020) strateginiais tikslais ir tyrimų prioritetais iki 2027 m. Mokslo instituto raktažodžių žemėlapi sudaro trys strateginiai raktažodžiai: (1) sociokultūrinės transformacijos ir tapatybės, (2) procesų integracija, valdymo ir valdysenos sprendiniai ir (3) įtraukties politikos formavimas.

1 pav. Mokslo instituto raktažodžių koncepcija ir žemėlapis

Remiantis pagrindiniais raktažodžiais (**INDIVIDAS, KULTŪRA, SOCIOKULTŪRINĖ KAITA – VALDYMAS IR VALDYSENA – ĮTRAUKTIES POLITIKA**), apibrėžiamos pagrindinės Instituto tyrimų sritys (**sąrašas nebaigtinis**). Šios temos tarpusavyje siejasi, taip išlaikomas transdisciplininis tematikų pobūdis.

1 lentelė. *Instituto tyrimų tematikos*

1. Sociokultūrinės transformacijos ir tapatybės (TRANSFORMATIONS)	2. Integracija, valdymas ir valdysena (POLITICS)	3. Įtraukties politikos sprendimai (POLICIES)
Asmuo, tapatumas, kalba, kultūra	Viešosios politikos procesai nacionaliniu ir vietos lygmeniu	Kultūros politika
Kolektyvinė atmintis ir kultūrinis paveldas	Pilietybė ir politinis dalyvavimas. Demokratiniai procesai ir jų kaita	Socialinė ir politinė įtrauktis, įtraukties politika
Asmens sveikatos ir gerovės skatinimas psichologinėmis priemonėmis, žmogaus elgesio paaiškinimo mechanizmai	Valdysenos mechanizmai ir jų kaita	Migracijos politika, religijos politika, įvairovės politika
Populiacijos tyrimai ir visuomenės sveikata. Šeimos ir nelygybės	Konstitucionalizmas, žmogaus teisės ir demokratija	Gerovės valstybė ir gerovės politika
Rinkos dalyvių elgsena	Skaitmenizacija ir medijų kultūra, medijuotos informacijos ekosistemos	Socialinės ekonominės aplinkos transformacijos. Organizacinis atsparumas
Tinklai, žinių ir inovacijų ekosistemos	Organizacinis įgalinimas, darni organizacijos kultūra ir valdymo sistemos	

INSTITUTO VEIKLOS KRYPTYS

Instituto veiklos sritys apima mokslo institutui būdingas veiklas: mokslo tyrimų vykdymas, organizavimas ir analizė, mokslo tyrimų kompetencijų plėtra bei komunikacija su visuomene ir kitomis suinteresuotomis šalimis.

2 lentelė. *Galimos instituto veiklos sritys*

(1) TYRIMAI, MOKSLAS IR DUOMENYS	Fundamentalūs moksliniai tyrimai
	Taikomieji moksliniai tyrimai
(2) KOMPETENCIJOS	Duomenų įrankių ir duomenų analizės kompetencijos
	Mokslininkų kompetencijų kėlimas
	Jaunųjų mokslininkų rengimas, podoktorantūros stažuotės, vizituojuojantys tyrėjai

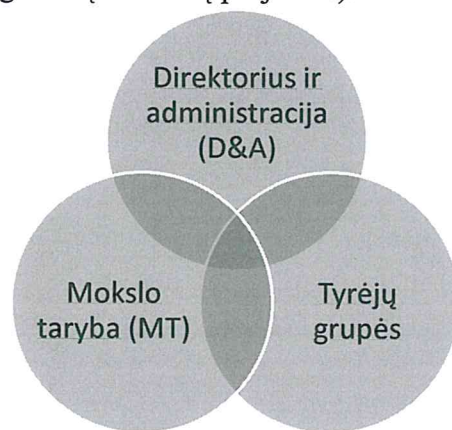
(3) TINKLAVEIKA IR VISUOMENĖ	Nacionaliniai, regioniniai ir tarptautiniai mokslo renginiai
	Bendradarbiavimas su socialiniais (vietos, nacionaliniais, regiono ir tarptautiniais) partneriais
	Komunikacija su visuomenei ir valstybės bei verslo institucijomis ir kitomis suinteresuotoms šalims perteikiant mokslinių tyrimų rezultatus

Turimas mokslo potencialas Instituto pradžioje:

4. Lyčių ir kartų tyrimo (GGS) infrastruktūra (vadovė – prof. A. Maslauskaitė), Europos socialinio tyrimo (ESS) infrastruktūra (vadovė – doc. A. Stelmokienė).
5. Sociologijos, Psichologijos bei Socialinio darbo katedrų mokslininkų nacionaliniai bei tarptautiniai mokslinių tyrimų projektai (vadovai – prof. A. Maslauskaitė, prof. N. Mažeikienė, prof. M. Ališauskienė ir kt.)
6. Kiti tarptautiniai tyrimai ir jų iniciatyvos Vytauto Didžiojo universiteto fakultetuose.

INSTITUTO STRUKTŪRA

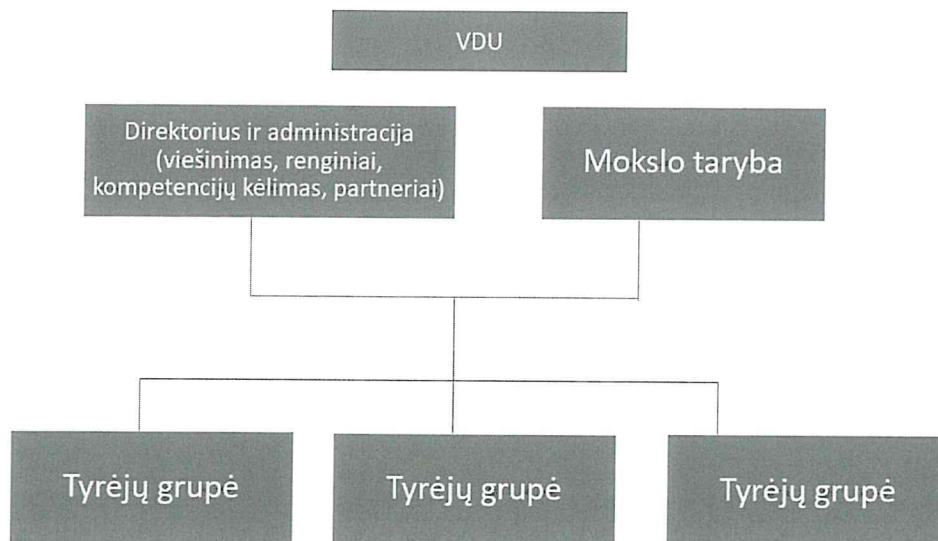
Siūloma tokia Instituto organizacinė struktūra, sudaryta iš kelių pagrindinių struktūrinių vienetų: direktorius ir administracija, mokslo taryba ir „laisvosios“ tyrėjų grupės. Instituto organizacinės struktūros valdymas detaliam pateiktas Vytauto Kavolio transdisciplininių tyrimų instituto nuostatuose (yra parengtas šių nuostatų projektas).

2 pav. *Instituto organizacinė schema*

Numatomos organizacinių vienetų funkcijos:

- **Direktorius ir administracija** – bendradarbiaudami su MT formuoja strateginius instituto tikslus bei uždavinius. Koordinuoja projektines veiklas. Organizuoja kompetencijos kėlimo veiklas, koordinuoja doktorantūros mokyklų veiklą, rengia mokslo renginius.
- **Mokslo taryba** – prižiūri Instituto tyrėjų mokslinių tyrimų kokybę, tvirtina monografijas ir pan.
- **Tyrėjų grupės** (mokslo temų tyrėjų grupės) – vykdo mokslinius tyrimus, rengia projektų paraiškų koncepcines dalis.

3 pav. *Instituto organizacinė struktūra*

Koncepcijos dokumentą iniciatyvinės grupės vardu rengė doc. dr. J. Bučaitė-Vilkė ir prof. dr. M. Ališauskienė (Socialinių mokslų fakulteto Sociologijos katedra).